

SENSUL DE ROTAȚIE LA „HORA DE LA FRUMUȘICA” - CULTURA CUCUTENI

prof. Ion Cristea
prof. univ. dr. Silviu Gurlui

În anul 1946 este publicată renumita descoperire numită „*Hora de la Frumușica*”, descoperire arheologică aparținând culturii Cucuteni-Tripolie-Ariusd. De atunci au mai fost multe descoperiri în aria culturii Cucuteni-Tripolie-Ariusd. De asemenea, au fost și sunt comentarii nenumărate, cum de altfel e și normal, dacă ne referim la o astfel de descoperire deosebită, semnificativă și foarte importantă, care ne vorbește de o întregă civilizație cucuteniană.

S-au scris multe studii despre aceasta, numita sub genericul „*Hora de la Frumusica*”, pentru că în mai multe localități au fost descoperite diverse exemplare, asupra cărora s-a insistat mult, ele întinzându-se pe o perioadă destul de îndelungată în timp. Ceea ce însă frapează de la bun început la toate exemplarele este un aspect, care nu a fost luat în discuție până acum și anume sensul de rotație al horelor imprimat în ceramica cucuteniană acum mii de ani în urmă.

Dar dacă ne uităm cu atenție observăm că și hora noastră tradițională de la sate păstrează același sens de rotație. Excludem anumite formații coregrafiate de instructori și care fac anumite reprezentații pe scenă, dar care nu au nicio legătură cu hora tradițiilor. La o privire mai atentă, ceea ce surprinde nu este numai faptul că are un anumit sens de rotație, ci că același sens de rotație s-a păstrat câteva mii de ani!

Care sa fie explicația?

Dacă privim mai cu atenție, rămânem surprinși că noi întâlnim numeroase cazuri unde se păstrează sensul acesta de rotație. Prima confruntare a fost făcută de tatăl meu. Eu aveam nenumărate discuții contradictorii cu sora mea, studentă la Biologie. Drept care, tata a venit cu câte o întrebare pentru specificul fiecăruia:

1) De ce fasolea se urcă pe harag doar într-un singur sens, iar dacă îi schimbi sensul nu se mai ridică până nu găsește posibilitatea de a se urca la fel?

2) Pentru mine a fost dacă am observat că an de an pietrele de pe pâraul nostru cresc! Cum și de ce cresc?

Ca urmare, fasolea păstrează același sens de rotație ca hora (fig. 1). Apa, care se scurge din cadă formează permanent același vartej cu sensul de rotație de la horă.

Polițele de la lanțurile din iarmaroace au același sens de rotire. Am enumerat aici doar câteva din observații. Sunt multe!!!

La râurile în zona în care curg pe direcția Nord-Sud observăm că albia râului are malul dinspre est cu posibilitatea de a face plajă, iar malul dinspre vest abrupt, în anumite locuri pe Nistru ajungând până la 200 m înălțime.

Dupa lungi cercetări, aici se observă că nu numai mișcarea de rotație a pământului este implicată, ci și paralele. La fasole grosimea vrejului e de 1 sau 2 mm. Dar dac facem calcule vedem că este suficientă diferența între două paralele situate la 1 mm distanță. Acest lucru, diferența dintre cele doua paralele, face ca să-i vină mai ușor la horă sau la fasole ca să o ia în sensul de rotație, pe care l-am amintit, și înapoi la fel, să fie împinsă în rotație. Această mișcare de rotație a pământului și paralelele ne dau atât sensul de mișcare al horei, cât și faptul că ea s-a păstrat mai multe mii de ani.

Fig. 1.